

BOGDAN RĂILEANU

**DINȚII
ASCUȚIȚII
AI BINELUI**

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

În lumea celor drepți

Era ora crepusculului. Forma lucrurilor pierea încet odată cu lumina. În urmă rămâneau îndoiala și frica, amestecate cu un sentiment de izbăvire care venea odată cu ora somnului. O lume dispărea, alta se insinua. În unele case se făceau focurile în sobe, în altele centralele erau date la prima treaptă de încălzire, iar gazele venite din adâncurile Rusiei se aprindeau cu explozii mici și ardeau oxigenul răcoros al aerului de primăvară.

Fratele Ieronim respira cu greutate și căuta înfrigurat ceva în buzunarele sutanei. Smuci și scoase de acolo cartea de rugăciuni. Se ridică împleticindu-se cu ea deschisă și se apropie de fereastră. Se frecă la ochi căutând să se agațe cu ochii de lumina de afară. Doamne, Isuse Cristoase, nu mă părăsi și tu, își spuse. Mirosul de transpirație se întindea în fâșii prin aer și îi intra în nări. Întoarse pagina și încercă să descifreze cuvintele care îi alunecau sub privire pe hârtia din ce în ce mai gri. O apropie de ochi: „Acest lucru, de rușine plin, este mai anevoie de plâns, pentru că merg cu voia mea la vrăjmașul meu și el îmi leagă sufletul

și mă omoară în... patimi, bucurându-se“. Lumina aproape dispăruse, dar fratele Ieronim deschise gura și, cu voce înfricoșată, nu se lăsă pradă întunericii din jur.

— Și, putând să sfarm legăturile, iată că nu doresc! Este oare o rușine mai cumplită decât aceasta a mea? O, nu! spuse călugărul.

Închise cartea celor șapte plânsuri a Sfântului Efreim Sirul, o sărută și își făcu o cruce încercând să-și potolească pulsul care îi bubuia în tâmpile. Puse cărticica de rugăciuni la loc în buzunar și scoase de acolo o brichetă. Pe masa de lemn, lângă o cutie de pastile și o cană cu apă, stătea o lumânare. Fratele Ieronim luă lumânarea și o aprinse, apoi se întoarse cu spatele la fereastră și intră în întuneric. Doi pași mai încolo se opri la marginea unui pat pe care zăcea fără suflare părintele Daniel, starețul Mănăstirii Scărarului. Puse lumânarea la capul patului și începu să aranjeze hainele rupte ale bărbatului, îi scoase perfuzia și o așeză cu grijă pe stativ. Împreună mâinile slabe ale mortului pe piept și spuse o rugăciune. Două lacrimi mici îi țâșniră pe obraji. Din peretele de deasupra patului ochii sfinților și ai lui Isus Cristos îl urmăreau cu sclipiri de argint într-o tăcere grea. Ieronim își aduse aminte de clipa în care pusese piciorul în biblioteca mănăstirii căutând o carte de rugăciuni care să îi alunge ispitele, iar părintele Daniel venise ca prin minune către el cu Canonul cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul și cele șapte plânsuri, câte unul pentru fiecare zi, ca să poți să învingi vrăjmașul, îi spusese cu blândețe. Era o zi de luni, iar acum, tot într-o zi de luni, viața

părintelui stareț se încheia după o suferință grea și îndelungată.

Călugărul aprinse becul din cameră. În lumina gălbuie, patul răvășit din fața lui îi aducea aminte de o imagine pe care o văzuse într-un film cu răstignirea lui Cristos. Lespedea pe care stătuse trupul lui Isus, urmele luptei cu moartea, își spuse. Călugărul întârzie câteva secunde în pragul ușii și își trecu palma peste față încercând să alunge gândurile grele care îl încercau. Închise lumina și trase ușa după el. Cheia intră în broască și se răsuci de două ori. În întunericul încăperii, toți ochii sfinților din icoane priveau lung, în linii paralele cu planul patului în care odihnea trupul starețului. Privirile icoanelor păreau să urmărească mai degrabă sunetul pașilor fratelui Ieronim, care se îndepărta. În scurt timp, sunetul clopotelor începu să se audă în toată mănăstirea.

Fratele Ieronim își dresе vocea și bătu de două ori încet în ușa de la chilia părintelui Vladimir. De dincolo nu se auzi nimic, iar călugărul crăpă ușor ușa. În mijlocul camerei stătea în genunchi părintele Vladimir, care tocmai încheia o rugăciune.

— Binecuvântează, părinte, și iartă-mă că te deranjez la rugăciune, spuse călugărul.

— S-a săvârșit? întrebă părintele și se ridică în picioare.

— Da, părinte! Acum câteva minute, zise.

— Mare este mila și puterea lui Dumnezeu, spuse părintele Vladimir.

— Binecuvântează, părinte, spuse Ieronim aplecându-se după mâna preotului.

— O să sun la Mitropolie, să anunț că preacuviosul nostru stareț s-a stins. Caută-l pe părintele Teofan și anunță-l și pe dumnealui. Trebuie să hotărâm locul de veci și să începem pregătirile, spuse părintele punându-și mâna dreaptă pe creștetul călugărului.

— Da, părinte. Așa voi face. Dar trebuie să mărturisesc ceva, părinte. Iertare, dar ispita ce s-a arătat e mare. Cred că vrăjmașul a fost puternic și a stat până în ultima clipă la capul părintelui Daniel, și nu vorbea dumnealui în ultimele clipe, dar trebuie să vă spun, se precipită călugărul.

— Ce s-a întâmplat, Ieronime? întrebă părintele așezându-se pe marginea patului.

— Doamne, iartă-mă! își făcu călugărul o cruce. După ce ați dat împărțășania părintelui Daniel, eu am rămas alături în rugăciune și la un moment dat a început iarăși să vadă îngeri și pe răposatul stareț Fanasie. Zicea că de ce stai acolo la streășină, Fanasie, și râzi? Și întindea mâinile în aer. Să mă ierți, părinte, dar cred că avea halucinații. Iar la un moment dat s-a uitat spre mine cu ochii goi și își ținea gura deschisă respirând greu. M-am dus să îi dau o înghițitură de apă și atunci m-a prins de mână și mi-a zis: Doamne, iartă-mă!, că nu-mi mai iese din minte vocea aia. Mi-a zis: Ieronime, urcă-te pe mine! Urcă-te pe mine! Și gâfâia greu, cu ochii larg deschiși. Apoi a încercat să își smulgă hainele de pe el, a rupt cămașa în care era îmbrăcat și m-a prins de guler șuierând printre dinți: Dezbracă-te și urcă-te pe mine! A spus asta de câteva ori și pe urmă a căzut în nesimțire. Și-a mai rotit ochii goi prin cameră

de parcă vedea pe cineva și a murit părintele. Binecuvântează-mă, Doamne, și iartă-mă pentru ispita ce am adus cu mine.

Părintele Vladimir se ridică în picioare și aprinse becul în cameră. Se întoarse spre Ieronim mângâindu-și barba.

— Frate Ieronim, multe încercări trebuie să trecem în viața asta ca să ajungem la Dumnezeu. Ține pentru tine întâmplările acestea. Vom face o slujbă mare cuviosului părinte pentru iertarea păcatelor și să nu uităm că, înainte de a fi călugări sau preoți, cu toții am fost oameni, iar gândurile noastre de oameni rămân cu noi până în ultima clipă. Ce ai auzit vorbind prin gura părintelui stareț era subconștientul lui. Subconștientul e partea noastră lumească ascunsă. Acolo ascundem rămășițele noastre omenești, dorințele și nefericirile noastre. Suntem ființe complicate. Doar lui Dumnezeu îi e simplu să se uite la noi și să ne ierte pentru toate pe care le facem.

Afară întunericul pusese stăpânire pe dealurile dimprejur. Luminile se aprindeau în chiliile mănăstirii. Un alai de preoți și călugări îl urma cu pași grăbiți pe fratele Ieronim, care își ținea mâinile adânc bătute în buzunarul sutanei. Într-o mână avea cheia de la chilia starețului, iar în cealaltă cartea de rugăciuni. Cu nici un preț nu își dorea ca aceste două lucruri să se atingă. Cheia era rece și simți cum mirosul ei metalic urcă spre nările lui în timp ce descuia ușa. Își făcu o cruce și intră.

Cuprins

5	În lumea celor dreți
10	Coincidențe fericite
36	Mănăstirea Scărarului
48	Dare de seamă despre sfințenie
71	Închisoarea
84	Viața la mănăstire după starețul Vladimir
101	Cami
119	Facerea de bine (I)
146	Facerea de bine (II)
174	Prorocul
184	Dinții ascuțiți
199	Domnul Negru
205	Dimineață pe muntele Nebunu Mare
209	Epilog